

Bases per a la Reforma Constitucional i Estatutària.

Una proposta des del federalisme pluralista i la radicalitat democràtica.

Un procés de participació social per a l'elaboració d'un nou Estatut.

Document aprovat per la Comissió Permanent d' Iniciativa
per Catalunya Verds
3 d'abril de 2003

Índex

I. Justificació (pàg.1)

II. Procés de Participació Social per a l'elaboració d'un nou Estatut (pàg.3)

- Les instàncies de participació
- Fases

III. Reforma Constitucional (pàg.5)

- Base Primera. Introducció dels mecanismes del Federalisme Pluralista

IV. Reforma Estatutària (pàg.7)

- Base primera. Principis fonamentals. Llibertat, Drets socials, Sostenibilitat, Pau i Participació ciutadana
  - A. Principis Fonamentals (pàg. 7)
  - B. Drets (pàg.9)
- Base segona. Millora competencial (pàg.11)
- Base tercera. Reconeixement dels drets dels catalans i catalanes (pàg.20)
- Base quarta. Participació ciutadana (pàg.21)
- Base cinquena. Llei electoral (pàg.23)
- Base sisena. Pau (pàg.24)
- Base setena. Igualtat de gènere (pàg.24)
- Base vuitena. Unió Europea (pàg.25)
- Base novena. Finançament (pàg.27)
  1. El finançament de la Generalitat
  2. El finançament dels ens locals
- Base desena. Institucions (pàg.29)
- Base onzena. Organització territorial (pàg.30)
- Base dotzena. Administració de la Generalitat (pàg.31)

I. Justificació.

El balanç històric de l'Estatut i la Constitució és sens dubte positiu. L'Estatut d'Autonomia de Catalunya ha estat una eina útil, després del llarg període de la dictadura franquista, per la recuperació de les institucions de l'autogovern i de la llengua i la cultura catalanes. Durant aquests vint-i-quatre anys de vigència de l'Estatut hem gaudit del període més llarg d'autogovern de la nostra història contemporània.

Però també han quedat paleses les insuficiències, fruit tant del moment històric en què es va aprovar l'Estatut, com dels profunds canvis socials, polítics, culturals i econòmics que s'han produït a la societat catalana, a Europa i al món. Durant aquest període s'han fet evidents les potencialitats de les competències de la Generalitat, sovint no prou desenvolupades ni utilitzades.

El poble català no ha pogut realitzar plenament les seves aspiracions d'autogovern, ni ha vist reconegut de forma clara el caràcter plurinacional de l'Estat espanyol. El ple reconeixement del caràcter plural de l'Estat, format per nacions diverses, sense subordinacions, és un dels grans reptes de l'articulació constitucional de l'Estat espanyol que queden per resoldre.

Per assolir el ple reconeixement dels drets nacionals de Catalunya, mantenint els lligams de fraternitat i solidaritat amb la resta de pobles que componen l'Estat espanyol, cal cercar fórmules innovadores que s'adaptin a la composició plural de l'Estat. El federalisme pluralista permet compaginar alhora el reconeixement diferenciat de les nacions que componen l'Estat i la corresponsabilitat en la gestió dels afers comuns, com a base d'un pacte federal.

Assolir més autogovern, resoldre l'encaix de Catalunya en el marc de l'Estat, així com la institucionalització de participació de la Generalitat a la Unió Europea passa necessàriament per la reforma de la Constitució, del Títol preliminar que ha de reconèixer clarament el caràcter plurinacional, plurilingüístic i pluricultural de l'Estat, del Títol VIII, establint un nou marc competencial, i el Senat.

Per millorar les condicions de vida de les persones que viuen a Catalunya i fer front als nous reptes és imprescindible utilitzar plenament les competències actuals i ampliar les capacitats de l'autogovern i del seu finançament. Un d'aquests reptes és el de la creació de nous espais de participació democràtica amb l'objectiu d'apropar la ciutadania a la política i establir mecanismes directes de participació ciutadana en la presa de decisions.

En aquest horitzó és fonamental la construcció d'una Europa federal articulada mitjançant una Constitució Europea que reculli de manera expressa els drets de la ciutadania i on es garanteixi la participació de la Generalitat en la presa de decisions.

Avui, després d'aquest llarg període d'Autonomia, els ciutadans i les ciutadanes de Catalunya necessiten de nous instruments, de més competències i recursos per la recerca de noves fites col·lectives i fer front als problemes socials, econòmics i ecològics d'aquest principi de segle XXI.

L'obertura d'una nova etapa històrica en l'autogovern no pot ser patrimoni de cap força política. L'interès general de la societat catalana ha d'estar per damunt dels interessos partidistes, per això cal el màxim d'obertura i de consens entre les forces polítiques i de capacitat de sumar la immensa majoria de la societat catalana. L'elaboració d'un nou Estatut ha de ser una tasca compartida per la societat, a partir del diàleg i la participació.

II. Procés de Participació Social per a l'elaboració d'un nou Estatut.

Al llarg d'aquests anys de vigència de l'Estatut s'han consolidat el sistema democràtic i les institucions de l'autogovern. Les circumstàncies històriques de l'any 1979 i les dels nostres dies són molt diferents. Avui l'elaboració d'un nou Estatut per a Catalunya no ha d'anar a càrrec només de les forces polítiques amb representació parlamentària, ha de ser fruit del treball col·lectiu de la societat catalana i de les seves institucions. Per això cal crear mecanismes directes de participació ciutadana per a què l'Estatut s'elabori mitjançant un ampli procés de debat social.

L'elaboració d'un nou Estatut per a Catalunya ha de ser fruit del treball col·lectiu de la societat catalana, i no només de les forces polítiques amb representació parlamentària.

Per a la redacció d'un nou estatut proposem la següent metodologia:

Les instàncies de participació són:

- **Ponència (o comissió parlamentària).** Formada per representants dels Grups Parlamentaris. Recull els diferents projectes presentats pels partits.
- **Fòrum Cívic.** Format per representacions de la Federació i de l'Associació de municipis, els sindicats representatius, associació d'empresaris, universitats i federacions d'entitats: CNJC, d'ONGs per la pau, pel desenvolupament...
- **Comissió de síntesi:** formada per la ponència i una representació del Fòrum Cívic. Elabora la proposta d'agenda de debat i l'esborrany de síntesi del nou Estatut.
- **Audiències (o trobades ciutadanes).** Tots els ciutadans i totes les ciutadanes han de rebre un fullotó del procés on s'explica què és l'Estatut i es demana, en forma de qüestionari, quins són els aspectes fonamentals amb els quals hauria de comptar el nou Estatut, elaborats a partir d'una agenda de debat decidida per la ponència i el Fòrum.

Els ciutadans i ciutadanes que ho desitgin poden inscriure's a les audiències públiques que es convocarien per debatre sobre el nou Estatut, en funció del nombre d'inscrits. Les audiències se celebrarien a l'àmbit territorial corresponent (ciutat, districte, barri, o poble) en funció del nombre d'inscrits.

Es disposarà d'una web on fer arribar aportacions individualment, i fer el seguiment de tot el procés.

Fases:

1. El Parlament català aprova en el marc de la ponència un avant-projecte d'Estatut i la metodologia de debat social.
2. La comissió de síntesi recull les diferents propostes i suggeriments de la ponència i del Fòrum Cívic, per elaborar una Agenda de debat, amb les diferents opcions possibles.
3. L'agenda se sotmet al debat de les audiències públiques.
4. La comissió de síntesi realitza una proposta final.
5. El Parlament aprova el text que se sotmetrà a consulta.
6. Consulta ciutadana.
7. Debat i aprovació al Parlament.
8. Aprovació pel Congrés de Diputats.
9. Referèndum.

III. Reforma Constitucional

Base primera.

Introducció dels mecanismes del Federalisme Pluralista.

1. La Constitució haurà de preveure el reconeixement que la sobirania rau en els pobles integrants de l'Estat i que, com a conseqüència, tenen el dret a l'autodeterminació.

2. El Títol Preliminar haurà de reconèixer clarament el caràcter plurinacional, pluricultural i plurilingüístic de l'Estat, reconeixent caràcter general a l'oficialitat de totes les llengües, per tant, la sobirania de les parts a l'hora d'establir un pacte federal, permetent, fins i tot, la possibilitat d'optar per altres formes de relació.

3. El Títol VIII s'haurà de reformar per tal d'establir un nou marc competencial que tendeixi a ampliar els poders a favor de les parts federades incloent-hi la possibilitat d'establir llaços especials entre determinades entitats federals (impulsar la modificació constitucional que suprimeixi la prohibició de federació de Comunitats Autònomes) i reformulant les competències del poder federal.

4. S'haurà de reconèixer la possibilitat de desaparició de les províncies en aquelles comunitats que ho decideixin democràticament.

5. Introducció dels principis pluralistes en la composició i poders d'institucions com el Tribunal Constitucional, el Consell General del Poder Judicial i d'altres.

6. El federalisme pluralista que haurà de reconèixer la Constitució implica l'assumpció de competències diferencials en àmbits com la llengua, la cultura, la política comunicativa, la seguretat interna i d'altres que es poden derivar de les particularitats nacionals.

7. La reforma del Senat.

- Catalunya en tant que nació ha de veure reflectit en el Senat el reconeixement del seu fet diferencial –que dona lloc a competències diferents- aplicant els principis del Federalisme Pluralista. Això s'haurà de materialitzar, per exemple, en el fet que les Comunitats Autònomes amb llengües pròpies, dret civil, foralitat i insularitat poguessin vetar disposicions que afectessin aquest fet bàsic.
- Les senadores i senadors han de ser elegits pels parlaments autonòmics de manera proporcional d'acord amb els nombre de vots obtinguts a les eleccions autonòmiques. L'elecció directa pels ciutadans i ciutadanes cal reservar-la al Congrés de Diputats. Els presidents i presidentes de les Comunitats Autònomes han de gaudir de la condició de senadors i senadores.

- Totes les llengües de l'Estat han de ser oficials en tot el territori estatal i, per tant, amb plena igualtat en tots els organismes i institucions. Com a primer pas, s'equipararan totes les llengües al Senat, tant pel que fa referència a l'oficialitat com a l'ús.

IV. Reforma Estatutària.

Base primera.

Principis fonamentals. Llibertat, Drets Socials, Sostenibilitat, Pau i Participació ciutadana .

A. Principis fonamentals:

1. Els ciutadans i les ciutadanes de Catalunya tenen voluntat d'autogovernar-se, de decidir sobre el seu esdevenir i sobre les qüestions que afecten la seva vida.
2. Els valors fonamentals sobre els que es fonamenten les institucions de Catalunya i la vida col·lectiva del país són: la llibertat, la justícia, la igualtat, la solidaritat, la pau, el reconeixement de la diversitat d'homes i dones, cultural i d'opcions sexuals, de formes de família que hi conviuen, i el respecte per la natura.
3. L'objectiu de les institucions de l'autogovern de Catalunya és posar les condicions per a la plena realització dels projectes personals, amb llibertat i igualtat, dels homes i de les dones que viuen a Catalunya, sense formes de dominació o explotació, així com també el dret a una mort digna. L'emancipació personal i la felicitat són drets fonamentals dels ciutadans i ciutadanes que viuen a Catalunya.
4. Catalunya és una nació, com han reiterat els seus ciutadans i ciutadanes al llarg de la història i en el moment actual.
5. La societat catalana s'ha enriquit al llarg de la història amb la immigració, amb la cohesió social i amb el respecte per la diversitat. Persones vingudes d'altres indrets han trobat a Catalunya una terra d'acollida on poder viure. La societat catalana és intercultural, amb una riquesa cultural que ja forma part de la nostra identitat col·lectiva. Amb l'objectiu de garantir la integració social, es necessari desenvolupar polítiques d'acollida que garanteixin la igualtat en l'accés al treball, a l'habitatge, als serveis socials i a la participació ciutadana de totes les persones que viuen a Catalunya.

6. Catalunya és una nació solidària amb els altres pobles d'Espanya, amb els quals comparteix un Estat comú que s'organitza territorialment a partir dels principis del federalisme pluralista. La llengua i la cultura catalanes són pròpies de l'Estat en igualtat de condicions a la resta de llengües i en tot el territori de l'Estat.

7. La ciutadania de Catalunya manifesta la seva voluntat de participar a les institucions de la Unió Europea, contribuint a la construcció d'una veritable Europa social, reconeixedora de la diversitat de nacions i regions que la componen, amb una riquesa lingüística i cultural que les institucions europees han de protegir.

8. El català és la llengua pròpia de Catalunya. El català, el castellà són llengües oficials, així com el basc i el gallec en tant que llengües oficials a tot l'Estat. L'aranès és també llengua oficial a la Vall d'Aran.

9. La Generalitat assumeix el compromís de contribuir a la preservació del planeta, i fa seus els compromisos internacionals per evitar el canvi climàtic i mantenir la bio-diversitat, adoptant els principis de la sostenibilitat ecològica per al model de desenvolupament català.

10. El poble de Catalunya expressa la seva adhesió a la Declaració Universal dels Drets Humans, el Conveni Europeu per a la protecció dels Drets Humans i de les Llibertats Fonamentals, a la futura Constitució Europea i a la Carta de Drets de la Unió Europea. I el seu compromís amb el desenvolupament d'un ordre internacional basat en els drets humans, en l'extensió dels drets socials a tot el món, i en unes relacions econòmiques que permetin viure dignament a tots els éssers humans.

11. El poble català rebutja la guerra i la violència. La Generalitat promourà els valors del diàleg, la pau i la resolució pacífica dels conflictes.

12. El poble de Catalunya ret homenatge als homes i les dones que al llarg de la història han lluitat per les llibertats, pels drets socials i pels drets nacionals de Catalunya. Sense la seva lluita hagués estat impossible la recuperació de les llibertats i de l'autogovern. Les institucions tenen el deure de preservar i difondre la memòria històrica, com un valor fonamental que enforteix la cultura democràtica.

B. Drets:

1. Els ciutadans i les ciutadanes de Catalunya tenen el dret a participar plenament en la decisió sobre les qüestions que afecten a la vida pública en tots els àmbits. La relació de la ciutadania amb l'administració de les institucions catalanes ha d'estar basada en l'honestedat i la transparència. La Generalitat promourà la participació ciutadana.

2.. El poble de Catalunya manifesta el caràcter imprescriptible del dret a l'autodeterminació, com expressió permanent de la voluntat de les persones que viuen a Catalunya.

3. La Generalitat vetllarà pel ple desenvolupament dels drets socials. Els homes i les dones que viuen a Catalunya tenen dret a uns serveis públics i de qualitat en la salut, l'educació en tots els nivells; a uns serveis d'atenció personal a la gent gran, a la infantesa, a les persones amb disminucions, a l'accés a l'habitatge, a la cultura, a un treball digne i estable i a no patir accidents laborals. Al llarg de tota la vida els ciutadans i ciutadanes han de tenir garantida una vida digna i amb autonomia personal, en totes les edats, i amb independència de les seves condicions. L'aprofundiment de l'Estat del Benestar és l'instrument fonamental per a la satisfacció dels drets socials.

4. Tots els ciutadans i totes les ciutadanes tenen el dret a accedir al ple domini del català i del castellà. La Generalitat garantirà l'ús normal i oficial d'ambdós idiomes, prendrà les mesures necessàries per tal d'assegurar llur coneixement i crearà les condicions que permetin arribar a llur igualtat plena quant als drets i deures dels ciutadans de Catalunya. Al mateix temps s'establirà la col·laboració de la Generalitat amb els altres territoris de parla catalana. La parla aranese serà objecte d'ensenyament i d'especial respecte i protecció.

5. Cap persona que resideixi a Catalunya ha de viure en situació de pobresa econòmica. Les administracions públiques han d'establir un mínim vital per garantir una vida digna i autònoma a totes les persones.

6. La Generalitat vetllarà perquè homes i dones, sense discriminacions i en igualtat de condicions, puguin participar plenament de la vida laboral, social, familiar i política. Serà una prioritat de la Generalitat eliminar la violència de gènere.

7. La ciutadania de Catalunya té el dret a gaudir del patrimoni natural del país i de la qualitat de vida, la seguretat alimentària i el deure de preservar aquest patrimoni per les generacions futures.

8. La Generalitat garantirà l'accés universal a les TIC, amb igualtat de condicions, amb la formació necessària i des de la plena llibertat. La Generalitat adquireix el compromís del ple desenvolupament de les TIC en el conjunt del territori i a l'abast de tots els sectors socials.

9. Es reconeixerà el dret a la informació i a la llibertat d'expressió. La Generalitat protegirà l'exercici d'aquest dret. Cap tipus de censura pot restringir aquest dret si no és per resolució judicial.

Base segona.
Millora competencial.

1. La Generalitat assumirà les següents competències:

Règim Local:

Règim local: Facultats legislatives en organització dels ens locals, elements instrumentals, règims especials i descentralització.

Hisendes locals: Facultats de normació de tributs locals en el marc de bases molt reduïdes, d'establiment de criteris de distribució del Fons de Cooperació Local i de regulació i establiment de mecanismes de tutela financera.

Eleccions municipals: Facultats de regulació de la matèria a partir de bases més reduïdes, i de convocatòria d'eleccions locals.

Funció pública local: Facultats normatives en matèria de concursos i de facultats executives en matèria de règim estatutari.

Consultes populars municipals: Facultats de regulació de la matèria i autorització de consultes.

Política Territorial:

Costes: Facultats d'atorgament de les concessions sobre el domini públic.

Ports: Facultats pròpies d'una autoritat portuària única.
Facultats de gestió dels ports d'interès generals (Barcelona i Tarragona).

Aeroports: Facultat de gestió dels aeroports d'interès general.

Carreteres: Facultats de gestió i control de la concessió d'autopistes estatals.

Transports per carretera: Facultats d'autorització i altres sobre el transport internacional i comunitari.

Aigües: Facultats d'autorització d'abocaments en lleres públiques, d'autorització d'aprofitament de domini públic hídric intercomunitari, de policia sobre les comunitats de regants intercomunitàries i d'administració de la conca del riu Garona.

Mitjans de Comunicació, Radiodifusió, Televisió i Telecomunicacions:

Ràdio i televisió:

En el marc de la legislació de la U.E. i la regulació internacional, són competència de la Generalitat les normes bàsiques del règim de premsa, ràdio i televisió i, en general, de tots els mitjans de comunicació social de Catalunya. Així com el seu desenvolupament legislatiu i d'execució.

Pertoca als ens locals de Catalunya en el marc de les normes bàsiques de la Generalitat, la regulació, creació i manteniment de televisió, ràdio i premsa, i en general, tots els mitjans socials per al compliment dels seus fins.

Titularitat dels serveis públics de ràdio i televisió que actualment siguin de titularitat estatal.

Administració Tributària:

Administració Tributària: Facultats sobre gestió, liquidació i recaptació.

Energia Elèctrica i Hidrocarburs:

Instal·lacions elèctriques i hidrocarburs: facultats executives d'autorització i control de les instal·lacions ubicades a Catalunya, amb independència del destí de la producció.

Sanitat:

Sanitat: Facultats d'aplicació a Catalunya d'acords internacionals en matèria sanitària, de manteniments de relacions amb organismes sanitaris i de consum internacionals, de control i vigilància higiènic-sanitària de ports i aeroports i de terminals duaneres i de control i vigilància en el tràfic internacional de persones, cadàvers, i restes humanes, animals o els seus productes, mercaderies i mitjans de transport.

Funcions normatives de control sanitari del medi ambient i de funcions normatives referides a reglamentacions tècnico-sanitàries d'aliments i productes de consum humà, material d'embalatge, detergents i materials usats a la indústria alimentària.

Funcions normatives de planificació assistencial i docent i règim de concert entre les universitats i les institucions sanitàries i de funcions executives en matèria de formació sanitària

especialitzada (creació, modificació o supressió d'especialitats, acreditació docent de centres, planificació de l'oferta de places i gestió de les convocatòries d'accés, disseny i implementació dels programes formatius i seguiment del desenvolupament i la formació.

Medicaments: Funcions executives d'autorització, registre i homologació.

Espais Naturals Protegits i Polítiques Mediambientals:

Espais naturals: Facultats de categorització dels espais naturals.

Polítiques mediambientals: Facultats d'autorització d'abocaments, policia d'aigües i resolució dels recursos en relació a les aigües de la Conca de l'Ebre.

Facultats d'autorització i en general de facultats executives sobre obres hidràuliques d'interès general.

Comerç, Consum, Turisme i Publicitat:

Defensa de la competència: Facultats estatals sobre comerç, consum, turisme i publicitat previstes a la legislació de defensa de la competència.

Facultats sobre vigilància i instrucció del Servei de Defensa de la Competència quan les pràctiques a reprimir afectin prioritàriament el mercat català.

Economia i Sectors Productius:

Indústria: Facultats de desenvolupament normatiu de la legislació bàsica sobre sanitat industrial, i sobre règim miner i energètic. Facultats executives sobre producció i ús d'explosius i material pirotècnic.

Funcions executives en relació amb el Registre Central de Propietat Industrial.

Agricultura i ramaderia: Facultats sobre actuacions exercides actualment per la Generalitat en règim d'encàrrec de gestió (actuacions amb transcendència exterior i/o comunitària).

Pesca: Facultats de desenvolupament normatiu de les bases estatals.

Facultats d'execució (inspecció, gestió dels ports i àrees pesqueres, autoritzacions i llicències, reserves marines, períodes de veda, exercici de la potestat sancionadora, gestió de les línies d'ajut econòmic).

Sistema Financer:

Entitats de crèdit: Facultats executives d'autorització, supervisió, inspecció, sanció i control disciplinari d'entitats amb seu o concursals a Catalunya.

Plans i fons de pensions: Facultats de desplegament legislatiu i execució en relació amb les entitats promotores que tinguin la seu social i un valor de participació majoritàries a Catalunya.

Mercat de valors: Facultats de desplegament normatiu referit a l'organització i funcionament intern dels mercats situats a Catalunya.

Facultats d'autorització, registres, supervisió, inspecció i sanció sobre els organismes rectors dels mercats oficials i les empreses i agents a Catalunya.

Loteries, jocs i apostes: Facultats sobre l'explotació i gestió de totes les loteries, tret de la Loteria Nacional.

Facultats sobre la creació de noves modalitats 'apostes esportivo-benèfiques diferents de les travesses de futbol.

Treball:

Atribuir a la Generalitat facultats normatives de desplegament en matèria de contractació laboral.

Assumpció de competències de desenvolupament en matèria de formació professional ocupacional i continua.

Competències plenes de la Generalitat:

- a) Polítiques actives d'Ocupació
- b) Polítiques passives d'ocupació
- c) Inspecció de Treball

Traspàs de funcions i serveis en matèria de seguretat i higiene en el treball.

Ensenyament i Investigació

Ampliació de les potestats normatives en matèria d'ensenyament no universitari i universitari.

Establiment de mecanismes de participació en la política general d'investigació i traspàs o fòrmules integrades de gestió dels centres d'investigació de l'Estat a Catalunya.

Cultura

Assumpció plena per la Generalitat de les facultats de gestió i resolució de programes de foment en matèria cultural.

Traspàs o transferència plena de les facultats i béns de protecció del patrimoni cultural.

Traspàs de la gestió i titularitat dels diversos centres de dipòsit cultural (arxius, biblioteques i museus) a Catalunya gestionats per l'Estat i extensió de la competència als béns dipositats.

Traspàs de les facultats de qualificació en matèria de cinematografia.

Transferència plena de les facultats autoritzatòries en matèria de propietat intel·lectual.

Polícia, Protecció Civil i Funcions Governatives:

Polícia: Totes les facultats a la Generalitat excepte les de caràcter estrictament supracomunitari.

Facultats d'autorització i sanció en matèria de permisos de conduir, llicències i permisos de circulació.

Facultats d'aplicació del règim sancionador de la Llei Orgànica 1/1992, de protecció de la seguretat ciutadana.

Protecció civil: Atribució de totes les facultats executives.

Funcions governatives: Facultats d'autorització de referèndums i consultes populars celebrats a Catalunya.

Facultats executives referides a l'exercici del dret de reunió i manifestació.

Facultats executives d'expedició, renovació, cancel·lació del DNI i passaport.

Immigració:

Ampliació de les competències de la Generalitat

Atribució de facultats executives sobre permisos de treball, contingents i actuacions preparatòries dels corresponents visats d'entrada.

Autonomia territorial:

Generalitat: administració única

Participació de la Generalitat en l'exercici de les competències executives que no puguin ser transferides.

Atribució a la Generalitat de la potestat reglamentària organitzativa sobre les competències executives transferides

Reestructuració de l'Administració territorial de l'Estat i de la Delegació del Govern per tal que aquesta es limiti a funcions de representació i de coordinació amb l'Administració de la Generalitat.

Supressió de la figura de Delegat del Govern de l'Estat.

Reconeixement legal de la condició del president de la Generalitat com a representant ordinari de l'Estat.

2. El marc estatutari haurà de reconèixer els següents continguts havent-se de modificar la següent legislació bàsica que a la pràctica ha provocat retallades competencials o dificultats per aprofundir l'autogovern:

- a) Llei de cossos i Forces de Seguretat de l'Estat. Cal que per llei sigui reconeguda l'autoritat màxima del president de la Generalitat en matèria de seguretat a Catalunya i la dels alcaldes i alcaldesses als seus municipis. La llei s'haurà de modificar també en el sentit d'augmentar les competències dels Mossos d'Esquadra i de les policies locals.
- b) Llei de Bases de Règim Local, per augmentar les competències dels ajuntaments, la seva autonomia funcional i financera, la coordinació, la cooperació i l'aplicació del principi de subsidiarietat.
- c) Llei d'Hisendes Locals per superar els greus problemes de finançament dels ajuntaments, agilitzar i modernitzar la recaptació i gestió de recursos.
- d) Lleis Orgàniques del Poder Judicial, del Tribunal Constitucional i també les reguladores del Tribunal de Comptes, Consell d'Universitats i altres per avançar en l'aplicació efectiva de la federalització de l'Estat.

- e) Modificar la legislació corresponent per institucionalitzar la participació de la Generalitat en la formació de la voluntat de l'Estat davant la Unió Europea, en les pròpies institucions comunitàries i en l'aplicació de les normes europees que afectin Catalunya.
- f) Modificació de la legislació estatal que impedeix la plena efectivitat de l'oficialitat del català a Catalunya, avançant també en el reconeixement del català com a llengua de les institucions de l'Estat i en la Unió Europea.

3. L'Estatut d'Autonomia de Catalunya haurà de reformar-se també per tal d'incorporar competències sobrevingudes (policia, mitjans de comunicació públics), per incorporar el principi de subsidiarietat a l'article 5 en relació al règim local, i per suprimir els límits competencials que apareixen al text estatutari en relació als mitjans de comunicació públics.

Base tercera.

Reconeixement dels drets dels catalans i catalanes.

1. Incorporar a l'Estatut un Títol relatiu als drets polítics, econòmics socials, ecològics i culturals.

- Drets polítics i personals.

Dret a participar plenament en totes les decisions que afecten a la vida pública, en totes les administracions. La Generalitat promourà la participació ciutadana: consultes ciutadanes i referèndums, Iniciativa Legislativa Popular, Plans Estratègics territorials i temàtics, audiència parlamentària per a l'activitat legislativa i altres mecanismes de participació directa.

Dret a la llibertat d'expressió i a l'accés a la informació.

Dret a una mort digna.

- Drets socials

Drets a la sanitat, l'ensenyament, l'accés a la cultura, a un habitatge digne, a les tecnologies de la informació i la comunicació. Drets laborals. Dret a l'emancipació dels joves i a una vida digna i autònoma de la gent gran, drets de les persones amb disminucions. Dret a viure sense pobresa econòmica i a accedir a un mínim vital. Accés als drets socials en igualtat de condicions de les persones immigrades.

- Drets ecològics

Dret a gaudir de la natura i a la qualitat de vida. Dret a la seguretat alimentària. Deure de preservar el patrimoni natural per les generacions futures.

- Drets culturals

Dret a la no discriminació per raons culturals o lingüístiques. Dret al foment de la diversitat d'expressions culturals de Catalunya.

Base quarta.

Participació Ciutadana.

1. Incorporar els mecanismes del referèndum i de la consulta ciutadana (preceptius i vinculants sobre un ampli ventall de temes) com a instruments normalitzats (no excepcionals) de participació política i presa de decisions col·lectives. La llei establirà el dret ciutadà de promoure'ls.

2. Incorporar la ILP com a instrument normalitzat de participació política i d'impuls ciutadà a l'activitat legislativa. S'hauran de preveure mecanismes per tal de no desvirtuar en el tràmit parlamentari la proposta d' ILP.

3. Reformar el Consell Econòmic i Social actual en un Consell Social, Econòmic i Ecològic com a marc àmpliament participatiu i vinculant de definició del model de desenvolupament humà i sostenible de Catalunya.
4. Impulsar Plans Estratègics territorials i temàtics (sostenibilitat, educació, inclusió social, multiculturalitat, societat de la informació...) que incorporin forts elements de participació ciutadana. Especialment, l'Agenda 21 catalana.
5. Crear mecanismes de participació de la ciutadania i les organitzacions socials en el procés parlamentari d'elaboració legislativa i de control del govern (referència també a fórmules de participació digital i democràcia electrònica)
6. Elaboració amb participació ciutadana dels pressupostos de la Generalitat, inicialment del capítol d'inversions.
7. Incorporar al marc institucional de la Generalitat els mecanismes i processos de participació que s'han anat desenvolupant en l'àmbit local (consells ciutadans, consells territorials...). Regulació del dret popular a promoure la posada en marxa de mecanismes que atorguin a la ciutadania la participació en la presa de decisions públiques.
8. Establiment de mecanismes que garanteixin una relació directa i quotidiana entre els representants institucionals i la ciutadania. Dret de la ciutadania a conèixer i ser informada de forma directa i efectiva de l'activitat dels seus representants (oficines parlamentàries en el territori...).
9. Crear instruments que facin efectiva la participació de la ciutadania en el seguiment i l'avaluació de les polítiques i en la gestió dels serveis públics.
10. Establiment del tràmit d'audiència parlamentària a les organitzacions de la societat civil en les qüestions que les afectin.
11. Regulació de la col·laboració de les entitats i associacions al Parlament.

Base cinquena.

Llei electoral

1. La llei electoral de Catalunya, sota els principis del sufragi universal, lliure, igual, directe i secret, garantirà entre els diputats i diputades del Parlament de Catalunya la màxima representació proporcional i l'equilibri territorial, el foment de la participació electoral, la paritat en la presència d'homes i dones a les llistes electorals, la representació dels residents estrangers, la limitació, control i transparència del finançament electoral.

2. La llei electoral catalana contemplarà el dret de sufragi actiu i passiu a les persones immigrades a partir d'un mínim de tres anys de permanència a Catalunya.

Base sisena.

Pau

1. Seguint el precedent de l'Estatut de Núria, l'Estatut d'Autonomia de Catalunya contindrà una menció específica al foment de la cultura de la pau i a la resolució pacífica dels conflictes.

2. L'Estatut establirà l'aprovació per part del Parlament de Catalunya d'una Llei de Foment de la Pau.

Base setena.
Igualtat de gènere.

1. L'estatut contindrà una menció específica a la defensa de la igualtat de drets i oportunitats per homes i dones i el reconeixement del valor de la diferència sexual sense desigualtats en tots els aspectes: en l'àmbit laboral i el familiar, en les ciutats i pobles, i en l'organització dels temps (durant tot l'arc de la vida de les persones) així com en l'exercici de la participació social i política.
2. L'estatut contindrà com a objectiu l'eradicació de la feminització de la pobresa i la violència de gènere, les dues principals expressions de les desigualtats de gènere.
3. L'estatut garantirà l'anàlisi de l'impacte de gènere de totes les accions normatives promogudes per la Generalitat amb l'objectiu d'impedir que cap llei ni decret fomenti el manteniment dels rols de gènere i les desigualtats que se'n deriven.
4. L'estatut garantirà el foment d'una imatge i llenguatge que valori la diferència sexual des de la igualtat d'oportunitats per tots els ens públics i privats, amb l'objectiu que l'ordre simbòlic no perpetui les desigualtats.

Base vuitena.
Unió Europea.

1. Promoure l'exercici actiu de la ciutadania europea, fomentant el coneixement de les institucions de la UE i la participació ciutadana en totes les seves consultes, i treballar alhora per transformar l'actual concepte de ciutadania, lligada a la nacionalitat, per una ciutadania lligada a la residència.
2. Impulsar la participació ciutadana en els programes i intercanvis europeus, l'estudi de diverses llengües europees i el coneixement de la legislació europea.
3. Participació directa de Catalunya en els centres de decisió de la UE, en aplicació d'una Constitució federal que doni al Consell el caràcter de cambra territorial, amb separació de poders. Dret de presentar recursos al Tribunal de Justícia Europeu.
4. Aconseguir la circumscripció electoral catalana per a les eleccions europees.
5. Potenciar un paper actiu del Parlament de Catalunya:
  - amb una comissió específica de relació amb les institucions europees
  - amb una relació continuada amb d'altres parlaments regionals europeus
  - amb una Sindicatura de Comptes que controli efectivament la utilització dels fons europeus
  - amb una relació continuada entre el Síndic de Greuges i el Defensor del Poble Europeu i la Comissió de Peticions del Parlament Europeu
6. Promoure el reconeixement oficial de la llengua catalana com a llengua comunitària.
7. Potenciar la relació de Catalunya amb les diverses instàncies comunitàries regionals, impulsant les xarxes i el treball conjunt.
8. Reforçar els mecanismes d'intervenció dels ajuntaments en l'elaboració i aplicació de les polítiques europees que els afectin, per dotar-los de veu pròpia en el Comitè de les Regions, impulsant els agermanaments i les xarxes i les cultures locals en les mesures culturals europees.

Base novena.
Finançament

1. El finançament de la Generalitat.

a) El finançament de la Generalitat respon als criteris de suficiència, autonomia financera, corresponsabilitat fiscal, equitat entre els ciutadans, solidaritat territorial i coordinació entre les institucions.

b) El finançament de la Generalitat resultarà de la recaptació dels tributs establerts en el territori de Catalunya menys les aportacions a la Hisenda estatal en concepte de: a) les despeses atribuïbles a les competències no cedides, b) les despeses comunes de l'Estat, c) la contribució al fons d'anivellament que garanteixi una prestació equitativa de serveis bàsics a tot l'estat i d) la contribució al fons de desenvolupament solidari de les comunitats amb menys recursos.

c) La Generalitat a través de la seva Administració Tributària serà la responsable de la gestió, recaptació, liquidació i inspecció dels impostos a Catalunya. Les tasques d'inspecció s'estructuraran de forma comuna amb l'Administració Tributària de l'Estat i d'altres administracions tributàries.

d) La Generalitat, en l'exercici de la plena autonomia financera i la corresponsabilitat fiscal, tindrà amplies potestats administratives i normatives sobre els impostos a Catalunya, limitades exclusivament per les necessitats objectives d'harmonització fiscal tant a nivell estatal com europeu. La Generalitat exercirà la seva capacitat per establir tributs propis, especialment en el camp de la fiscalitat ecològica.

e) La Generalitat intervindrà en les decisions d'inversió de les administracions estatals a Catalunya que a més de corregir els dèficits acumulats, hauran de guiar-se pels principis de sostenibilitat ecològica i reequilibri territorial.

2. El finançament dels ens locals.

a) El finançament dels ens locals respon dels criteris de suficiència, autonomia financera, equitat entre els ciutadans, reequilibri territorial, corresponsabilitat fiscal i coordinació entre institucions.

b) La Generalitat serà la responsable del finançament dels ens locals a Catalunya.

c) El finançament dels ens locals garantirà la suficiència de recursos d'acord amb una distribució competencial basada en els principis de descentralització, subsidiarietat i simplificació administrativa.

**Base desena.
Institucions.**

1. Establir la limitació dels mandats del president de la Generalitat, que com a màxim haurien de ser de dos consecutius o tres alterns.
2. Enfortir el règim d'incompatibilitats dels alts càrrecs del Govern de la Generalitat.
3. Es regularà la compareixença prèvia al seu nomenament d'alts càrrecs i responsables de empreses públiques i Organismes Autònoms davant del Parlament.
4. Regular dins el marc estatutari la figura del Conseller Primer.
5. Creació obligada de Comissions d'Investigació al Parlament a petició de tres grups parlamentaris.
6. Totes les comissions ordinàries i les sessions plenàries del Parlament han de ser obertes.
7. Es reconeixerà el paper dels Ajuntaments com a peça clau de l'autogovern.

Base onzena.

Organització territorial.

1. Conversió de Catalunya en província única.
2. Creació immediata de les regions o vegueries com a àmbit de descentralització de la Generalitat (Terres de l'Ebre, Catalunya Central, Regió Metropolitana de Barcelona, Girona, Tarragona, Ponent, Alt Pirineu i Val d'Aran).
3. Creació de la Regió metropolitana com a àmbit de trobada i col·laboració de la Generalitat i l'administració local prenent com a base de principi les comarques de l'antiga Regió 1 (Barcelonès, Baix Llobregat, Vallès Occidental, Vallès Oriental i Maresme).
4. Establiment de vincles estables entre els Governos i els Parlaments dels Països Catalans en àmbits com la llengua, la cultura, l'economia, el transport, el medi ambient i altres.
5. Impulsar les relacions amb la Catalunya Nord, especialment en els camps de la llengua, la cultura, l'economia, el transport i el medi ambient, establint vincles estables i permanents.
6. Reforçament dels Ajuntaments: reconeixement de l'alcalde o alcaldessa com a representant ordinari de l'Estat i la Generalitat en el terme municipal, augment dels recursos econòmics i reforçament de la dimensió política i l'autoritat de les administracions municipals.

Base dotzena.

Administració de la Generalitat.

1. Criteri de màxima descentralització possible del govern i de l'administració de la Generalitat (principi de subsidiarietat, territorialització de les xarxes de serveis públics...).
2. Formular els paràmetres d'un model d'administració pública democràtica de la Generalitat, com a alternativa tant a l'adopció de fórmules empresarials i de privatització de la gestió, com al burocratisme, la tecnocràcia i la manca de transparència.
3. Finestreta única.